

УДК 028.5

*Оксана Петренко,
старший науковий співробітник
відділу державної стандартизації Книжкової палати України*

Популяризація дитячої книги та читання — одна з умов розвитку духовності підростаючого покоління

Проблема читання, особливо ж дитячого, нині набуває все більшої актуальності, адже воно є основою виховання та навчання, а відтак — розвитку духовності підростаючого покоління. Генеральна Асамблея Організації Об'єднаних Націй оголосила захист прав, життя і здоров'я дітей одним із найважливіших напрямів своєї діяльності. Результатом такої підтримки стало прийняття в 1989 році Конвенції Організації Об'єднаних Націй про права дитини. Відтоді, держави-учасниці ООН зобов'язані поважати та заохочувати право дитини на всебічну участь у культурному та творчому житті, забезпечувати їй повноцінне дозвілля та відпочинок, що, звичайно, нерозривно пов'язано з читанням, сприяти наданню їй відповідних можливостей для цього [1].

Історично склалося, що в Україні майже всі заходи з популяризації дитячої книги та читання проводяться навесні та влітку. Чимало з них завершуються напередодні Дня захисту дітей. Цього року масові заходи з популяризації дитячої книги та читання відбулися у такій послідовності:

- 1) Всеукраїнський тиждень дитячої та юнацької книги;
- 2) Міжнародний день дитячої книги;
- 3) V Весняний київський книжковий ярмарок "МЕДВІН";
- 4) II Регіональний конкурс "Найкращий відгук на сучасну дитячу прозу";
- 5) презентація Національного проекту "Україна читає дітям";
- 6) Міжнародний день книги та авторського права;
- 7) Львівський книжковий ярмарок "IV Форум видавців — дітям";
- 8) III Благодійний дитячий книжковий ярмарок (з нагоди Міжнародного дня захисту дітей);
- 9) VI Київська міжнародна книжкова виставка-ярмарок;
- 10) Благодійний дитячий книжковий ярмарок до Дня знань.

Провідна ідея цих подій — популяризація дитячої книги та читання серед дітей. Надалі пропонується хронологічний огляд названих подій.

З 22 по 25 березня 2010 року в усіх дитячих і шкільних бібліотеках України відбувся щорічний Всеукраїнський тиждень дитячої та юнацької книги (Всеукраїнський тиждень дитячого читання). Започаткований у 1944 році під назвою "Книжкові іменини", він і донині залишається святом дитини і книги. Тиждень має багаторічні традиції. Проведення цього свята в незалежній Україні розпочато 1993 року. Мета Тижня — підтримка читання та широке використання потужних можливостей літератури у вихованні підрос-

таючого покоління. Головними організаторами цього річного заходу стали Міністерство культури і туризму України, Національна бібліотека України для дітей та голова творчого об'єднання дитячих письменників Київської організації Національної спілки письменників України Анатолій Качан. 2010 року Національна бібліотека України для дітей рекомендувала всім бібліотекам провести Всеукраїнський тиждень дитячого читання під гаслом "З книгою ми дружимо, живемо — не тужимо" і зосередити увагу на різноманітних жанрах дитячої літератури — художній і науково-популярній, енциклопедичних та періодичних виданнях [2]. Упродовж Тижня в усіх бібліотеках України проходили різні масові заходи, спрямовані на популяризацію української та світової літератур, а також на підвищення ролі читання серед дітей.

Як і зазвичай, урочисте закриття Тижня "Читання світ відкриває" відбулося у Національній бібліотеці України для дітей 14 квітня. Програма присвячувалася 80-річчю від дня народження видатної української поетеси — Ліни Костенко [3].

Починаючи з 1967 року, за ініціативою і згідно з рішенням Міжнародної ради з дитячої книги (IBBY) 2 квітня, у день народження великого казкаря Ганса Крістіана Андерсена, весь світ відзначає Міжнародний день дитячої книги, підкреслюючи тим самим значну роль дитячої книги у формуванні духовності та інтелектуальності нових поколінь. Щороку одна з національних секцій Міжнародної ради виступає спонсором цього чудового свята. Традиційно вона запрошує популярного письменника написати Послання дітям світу і відомого художника для створення свого оригінального плаката до Міжнародного дня дитячої книги [4]. Окрім того, з нагоди свята представники IBBY, як правило, організовують у школах різних країн урочисті заходи для дітей, зустрічі з авторами та ілюстраторами, конкурси на кращий твір тощо [5]. Цього року під час святкування у Національному музеї літератури діти вперше побачили персонажів улюблених книг на оригінальних картинах, з яких видавці робили ілюстрації до своєї продукції.

"Все — заради дитячої любові до книги", — говорить дитячий художник Кость Лавро, цього річний лауреат Національної премії України імені Тараса Шевченка. Кожен свій малюнок він створює як окремий твір мистецтва. Окрім Костя Лавра, Національний музей літератури відвідали дитяча письменниця Леся Воронина, письменник та директор дитячого видавництва "А-БА-БА-ГА-ЛА-МА-ГА" Іван Малкович, заступник генерального директора друкарні "Новий друк" Надія Квітка [6].

Наступним "весняним" популяризаторським заходом став V Весняний київський книжковий ярмарок "МЕДВІН", що проходив з 8 по 11 квітня в місті Києві в експоцентрі "Спортивний". На ярмарку відбулись презентації:

- серії дитячих книг "Пригоди Петсона і Фіндуса";
- ряду перекладних зарубіжних видань: "Зникла картина" Кястутіса Каспаравічюса, "У страху великі очі" Ганни та Клауса Гагеруп, "Ян, що не знав страху" Божени Антоняк, "Казки для дітей та родини" братів Грімм, "Пригоди Аліси у Дивокраї, що їх автор переповів для малят" Льюїса Керрола;
- видань для найменших читачів: "Сумна історія", "Про жабку Гапку", "Засинає ліва ніжка" Григорія Фальковича, "Слон в аптеці", "В Поторочі чорні очі..." Анатолія Григорука, нових творів Станіслава Бондаренка та Анатолія Камінчука.

Протягом чотирьох днів роботи ярмарку сучасні письменники (Мар'яна Савка, Зірка Мензатюк, Іван Андрусак, Леся Мовчун, Гурам Петріашвілі) читали ще не надруковані казки та історії, а також роздавали автографи на своїх книгах. У передостанній день роботи книжкового ярмарку його відвідали видатні українські спортсмени — Ірина Мерлені та Денис Силантьєв. Вони завітали, аби поспілкуватися з майбутніми читачами власної книги для дітей, яка побачить світ у "Видавництві Старого Лева", а також поділитися рецептами смачних страв, які вони готують у вільний від занять спортом час [7].

21 квітня на прес-конференції, що відбулася в Українському національному інформаційному агентстві "Укрінформ", було оголошено про початок II Регіонального конкурсу "Найкращий відгук на сучасну дитячу прозу", який стартував цього року 1 травня в усіх областях України. Його організаторами виступили Міністерство освіти і науки України, Міністерство культури і туризму України, Державний комітет телебачення та радіомовлення України, співорганізатор та координатор — видавництво "Грані-Т".

Основною метою конкурсу є заохочення учнів 4—5-х класів загальноосвітніх навчальних закладів до систематичного читання сучасної української літератури задля постійного підвищення культурного рівня школярів та покращення якості й ефективності процесу читання. Основну мету і завдання генеральний директор Національної бібліотеки України для дітей, Герой України Анастасія Кобзаренко прокоментувала так: "Ми звернулися до обласних бібліотек з проханням створити розгорнуті виставки, на яких діти могли б ознайомитися з сучасними українськими книгами, а також проінструктувати учнів про написання творів-відгуків. Бібліотекарі теж зауважили, що сьогодні наші діти стали менше читати, тому те, що такий конкурс проходить на теренах України, заохочує до читання" [8].

Отже, завданнями конкурсу є:

- популяризація сучасної вітчизняної книги та розвиток читацької культури учнів загальноосвітніх навчальних закладів;
- поповнення фондів шкільних бібліотек новими сучасними виданнями;
- посилення ролі української книги в духовному розвитку юних громадян України.

Оголошення результатів конкурсу та нагородження переможців проводилося з 10 по 19 грудня 2010 року, його переможці в кожній області отримали від видавництва "Грані-Т":

- учні — ноутбуки;
- вчителі-координатори — цінні подарунки;
- найактивніші школи — книги видавництва "Грані-Т" для поповнення шкільних бібліотечних фондів.

Цього року організатори конкурсу ввели спеціальний приз від олімпійського чемпіона, Героя України Сергія Бубки [9].

Наступного дня, після оголошення про початок конкурсу "Найкращий відгук на сучасну дитячу прозу", в прес-центрі газети "Комсомольская правда в Україні" відбулася презентація Національного проекту "Україна читає дітям", головна ідея якого полягала в тому, що відомі люди читали дітям у бібліотеках, школах, дитячих садочках, школах-інтернатах, дитячих будинках.

Презентувала проект генеральний директор Національної бібліотеки України для дітей, Герой України Анастасія Кобзаренко. Участь у презентації взяла заступник міністра культури і туризму України, народна артистка України Ольга Бенч, голова Української спілки ветеранів Афганістану (воїнів-інтернаціоналістів), доктор філософських наук, голова Наглядової ради Національної бібліотеки України для дітей Сергій Червонопиский, головний спеціаліст відділу аналізу та прогнозування діяльності бібліотек Міністерства культури і туризму України, секретар Наглядової ради Національної бібліотеки України для дітей Марія Вишочанська, головний редактор журналу "Однокласник", письменник Сергій Іванюк [8].

Перше читання провела народна артистка України Раїса Недашківська, яка ознайомила старшокласників загальноосвітніх шкіл Святошинського, Шевченківського та Оболонського районів з баладами Тараса Шевченка, вибраними творами Лесі Українки та віршами Ліни Костенко [10, 11].

Щороку 23 квітня у 190 країнах світу святкують Міжнародний день книги та авторського права. Його метою є залучення уваги як урядових органів, так і широкої громадськості до книг — джерел одержання знань. Також цей день підкреслює особливе значення ролі книг і авторського права в розвитку культури світу, толерантності та міжкультурного діалогу [12].

Чималу роль у популяризації дитячої книги та читання відіграє Громадська організація "Форум видавців у Львові". Починаючи з 2007 року, вона щорічно проводить Львівський книжковий ярмарок "Форум видавців — дітям". На сьогодні "IV Форум видавців — дітям" з колишньої виставки-ярмарку виріс у цілий комплекс культурних, розважальних, освітніх, просвітницьких та виставкових заходів, скерованих на популяризацію дитячої книги і підтримку читання. У цьому році в його рамках відбулись такі заходи:

- благодійна акція "Подаруй дитині книжку";
- Міжнародна науково-практична конференція "Дитяче читання і дитяча книга в країнах Центральної і Східної Європи: теорія і практика";
- "Фестиваль дитячого читання "Книгоманія";
- спеціалізований дитячий книжковий ярмарок [13].

Під час благодійної акції "Подаруй дитині книжку", яка тривала з 30 березня до 30 квітня поточного року, проводилося збирання книг для дітей з дитячих будинків та шкіл-інтернатів, а також із малозабезпечених і багатодітних родин.

Підбиття підсумків акції та передача книг відбулася 1 травня. Акцію підтримали всі публічні бібліотеки Львова та понад 182 організації міст Львова, Києва, Харкова, Львівської, Луганської та Кіровоградської областей, серед них: 87 шкіл, 43 бібліотеки, 7 видавництв, 14 громадських організацій, 2 фонди, 8 профкомів студентів ВНЗ, 3 асоціації, 18 інших установ та організацій. Спільними зусиллями вдалося зібрати 15 358 книг [14].

У рамках "IV Форуму видавців — дітям" у Львові (28 квітня — 2 травня 2010 року) відбулася Міжнародна науково-практична конференція "Дитяче читання і дитяча

книга в країнах Центральної і Східної Європи: теорія і практика". Цьогоріч вона організувалася з метою обміну досвідом між країнами, близькими у геополітичному та соціокультурному аспектах — як у сфері наукових досліджень, так і в практичній діяльності, спрямованій на підтримку книжкової культури та культури читання в наших країнах. Конференція відбулася за участі понад 40 провідних спеціалістів в галузі дитячої літератури з України, Польщі, Росії, Естонії, Литви, Латвії та Болгарії. Розглядалися проблеми: зв'язку між новітніми комп'ютерними технологіями і традиційною книгою; дитячого книговидання у новій гео- та соціально-політичній системі координат; літературного процесу в зазначених країнах і тенденцій, що окреслилися в розвитку національної дитячої та підліткової літератури протягом останнього двадцятиліття; освітнього і перекладацького канону в дитячій літературі та дитячого книговидання; читання в контексті сучасної шкільної освіти, у тому числі й літературної; промоції дитячої книги і дитячого читання у сучасному суспільстві, підтримки їх державними та недержавними інституціями тощо [15].

Програмою було передбачено й два засідання "круглого столу": "Дитяча книга і читання: психолого-педагогічні аспекти" та "Дитяча книга і читання: бібліотечні аспекти", під час яких заявлена проблематика розглядалася в українському контексті. У дискусіях учасники також порушували питання інформаційного забезпечення дослідницької сфери, підтримки просування ідей читання і позитивного іміджу книги. В Україні, на відміну від Польщі, Литви, Латвії, Естонії, немає спеціалізованого періодичного видання, присвяченого виключно проблемам популяризації дитячої книги та читання. Ці функції частково беруть на себе відповідні інтернет-ресурси [15].

Всеукраїнська кампанія пропаганди та підтримки читання "Книгомания", яка згодом стала Фестивалем дитячого читання, цьогоріч включала:

- Всеукраїнській конкурс "Найкращий читач України 2009/2010";
- книжкову вікторину-лотерею "Візьми, читай!";
- літературно-музичну акцію "Книжка від зірки";
- конкурси "Я люблю читати!" та "Читаюча родина".

Переможці Всеукраїнського конкурсу "Найкращий читач 2009/2010" з усіх областей України, міст Києва, Львова та Севастополя 29 квітня — 1 травня взяли участь у заходах "Форуму видавців — дітям" та фестивалю дитячого читання "Книгомания". Сам конкурс пройшов по всій Україні. Він тривав цілий рік й охопив понад 130 тисяч учасників. Почесного звання "Найкращий читач України" було удостоєно 58 юнаків та дівчат. Урочиста церемонія нагородження переможців конкурсу відбулася 29 квітня за участі президента Форуму видавців Олександри Коваль, Почесного гостя, спортсмена Василя Вірастюка, співачки Олени Корнєєвої, письменників Ірени Карпи та Костянтина Матвієнка. Найкращі книгомани України отримали Почесні дипломи та книжки від українських видавництв-партнерів конкурсу. Найкращі читачі взяли участь у дебатах "Читати — не читати... Ось питання" за участі письменника Костянтина Матвієнка [16].

В останній день Фестивалю діти відвідали Наукову бібліотеку Львівського національного університету імені Івана Франка. Директор книгозбірні Василь Кметь та її працівники ознайомили юних відвідувачів із найстарішою бібліотекою України та вручили переможцям Всеукраїнського конкурсу "Найкращий читач України 2009/2010" читачькі сертифікати Наукової бібліотеки [16].

Під час роботи Фестивалю на сцені перед Палацом мистецтв щодня відбувалася книжкова лотерея "Візьми, читай".

Упродовж усіх трьох днів роботи Форуму проводилася літературно-музична акція "Книжка від зірки", в якій узяли участь сучасні "зірки": Оксана Лань, Олена Корнєєва, Ірена Карпа, Марта Більська, Людмила Ясинська, Софія Федина, Марічка Крижанівська, Павло Табаков, Марічка Назаркевич, Наталка Карпа, Тетяна Муравель, Зоряна, Владислав Левицький та гурт "EnerG" [13].

На Форумі постійно діяли виставка книжкових ілюстрацій переможців та учасників конкурсу "Я люблю читати!", а також виставка фотографій учасників міського конкурсу "Читаюча родина".

У рамках спеціалізованого дитячого книжкового ярмарку відбулися конкурс "Найкраща дитяча книжка Фестивалю" та вручення відзнаки "Україна унікальна — дітям".

Юні відвідувачі заходу побували на спеціалізованому дитячому книжковому ярмарку, зустрілися з відомими українськими письменниками: Галиною Малик — лауреатом премії ім. Лесі Українки, Іреною Карпою та Костянтином Матвієнком.

На книжковому ярмарку 29 квітня всі переможці конкурсу "Найкращий читач України" взяли участь у роботі дитячого журі та назвали найкращі дитячі книги Фестивалю з-поміж тих, які українські видавництва представляли на Форумі:

- "Гроза над Славутичем" Костянтина Матвієнка (видавництво "Теза");
- збірка віршів "Любий матусі" (видавництво "Казка");
- енциклопедія "Таємничий світ планети" (видавництво "Пегас");
- "Вечори на хуторі біля Диканьки" Миколи Гоголя (видавництво "Грані-Г") [17].

В останній день роботи ярмарку Міжнародний благодійний фонд "Україна 3000" вручив найкращим виданням серед представлених на Фестивалі дитячого читання відзнаку "Україна унікальна — дітям". Її отримав представник видавництва "Фактор" (м. Харків) за книги з серії "Україна. Учора, сьогодні, завтра" — якісні, добре ілюстровані науково-популярні видання, що розповідають про історію, культуру та природу України.

Окрім того, експертна група з присудження відзнаки "Україна унікальна — дітям" вирішила підтримати вибір дитячого журі від Форуму видавців. Ще одну нагороду було присуджено книзі "Таємничий світ планети" видавництва "Пегас" (м. Харків) [18].

Фонд "Україна 3000" закупив частину накладу книг, які здобули відзнаку "Україна унікальна — дітям", на суму 10 тисяч гривень для подальшого безоплатного розповсюдження серед дитячих будинків, бібліотек та навчальних закладів України в рамках Всеукраїнського благодійного проекту "3 книгою — до дітей". Зокрема, частина цих книг потрапила до дитячих будинків Львівської області [18].

Цю акцію, покликану популяризувати дитяче читання в Україні, підтримало також видавництво "Грані-Г", яке виступило з ініціативою безоплатно доповнити партію книг, закуплених за результатами вручення відзнаки "Україна унікальна — дітям", власною видавничою продукцією на загальну суму 10 тисяч гривень [18].

Своєрідним продовженням "Форуму видавців — дітям" є III Благодійний дитячий книжковий ярмарок, що відбувся 29 травня — 1 червня 2010 року в Центрі ділової і культурної співпраці "Український дім" з нагоди Міжнародного дня захисту дітей. Уперше цей захід проходив у рамках Форуму видавців 2008 року. У 2009 році він став самостійним культурно-масовим заходом. Під час цьогорічного, III Благодійного дитячого книжкового ярмарку відбулося традиційне збирання книг для вихованців шкіл-інтернатів із різних регіонів України. Мета цієї акції — привернути увагу

до проблем найнезахищеніших маленьких мешканців нашої країни — дітей, позбавлених батьківської турботи, культивування в суспільстві благодійності як одного з найважливіших аспектів людської поведінки, а також сприяння популяризації української книги та читання [19].

"Під час попередньої акції для дітей шкіл-інтернатів було зібрано понад 20 тисяч книг, подарунків та благодійних внесків", — зазначила під час відкриття заходу директор Українського дому Оксана Гриценко.

Програмою заходу було передбачено:

- благодійне збирання книг та коштів для дітей — вихованців шкіл-інтернатів;
- розваги для дітей — ігровий майданчик, вікторини, конкурси дитячого малюнка, лотереї;
- зустрічі з відомими особистостями: дитячими письменниками, зірками спорту, акторами, співаками;
- прес-брифінги, засідання "круглого столу";
- майстер-класи народних майстрів [20].

На книжковому ярмарку кожен охочий мав нагоду подарувати книгу або зробити благодійний внесок для вихованців спеціалізованих шкіл, а також придбати дитячі та дорослі художні книги за зниженими цінами у майже 50 видавництв, які взяли участь у ярмарку.

Свою продукцію представляли відомі українські книговидавництва: "А-БА-БА-ГА-ЛА-МА-ГА", "Аверс", "Видавництво Старого Лева", "Грані-Т", "Країна мрій", "Казка", "Махаон-Україна", "Мистецтво", "Розумна дитина", "Фоліо" та інші.

Під час ярмарку пройшли автограф-сесії відомих українських письменників, зокрема Олеся Ільченка, Андрія Кокотюхи, Євгенії Кононенко, Андрія Куркова та Іллі Ноябрьова. Для дітей було проведено майстер-класи народних майстрів, конкурс дитячого малюнка та розіграш дитячими письменниками лотереї серед юної аудиторії [21].

На завершення ярмарку, 1 червня 2010 року, в Українському домі відбулося засідання "круглого столу" на тему "Українська книжка на захисті дитячої душі!". Перед його учасниками виступали популярні українські дитячі письменники, лауреати вітчизняних та міжнародних літературних премій та конкурсів, представники громадських та освітніх організацій. Після засідання письменники разом із дітьми провели акцію "Мріє, здійснись!" — випустили в небо повітряні кульки [22].

У День захисту дітей Національна бібліотека України для дітей влаштувала веселе і радісне свято для юних читачів. Свої вітання з цієї нагоди надіслав міністр культури і туризму України Михайло Кулиняк.

Упродовж декількох годин на бібліотечному майданчику тривала розважальна акція "Світлішає на світі, коли радіють діти", яка об'єднала чотири зони відпочинку: "зону пісні", де діти змагалися у вокальному мистецтві з "Караоке"; "зону малюнка", де юні художники проявляли свої таланти на асфальті; "зону ерудитів", де демонстрували інтелектуальні здібності; "зону веселих розваг", де діти веселилися з чудернацькими клоунами. Переможці конкурсів кожної зони отримали заохочувальні призи [23].

З 18 по 21 серпня в приміщенні Міжнародного виставкового центру (Київ, Броварський проспект, 15, метро "Лівобережна") відбулась VI Київська міжнародна книжкова виставка-ярмарок, організатором якої був Державний комітет телебачення та радіомовлення України.

Вже добре знайомий киянам книжковий форум і цього року намагався задовольнити запити всіх читачів і представити якомога більше напрямів літератури — від художньої до наукової, від дитячої до навчальної. Книжкову продукцію

на виставці презентували 169 суб'єктів видавничої справи. У тому числі — 30 зарубіжних видавців з 10 країн світу (Росія, Білорусь, Болгарія, Ізраїль, Республіка Корея, Республіка Куба, Німеччина, Польща, Туреччина, Угорщина). У нинішньому році вперше в історії КМКВЯ було запроваджено статус Почесного гостя виставки. Це право отримала Російська Федерація.

Усього у приміщенні Міжнародного виставкового центру було розміщено понад 120 стендів. Книги на виставці продавалися за цінами виробників, отже кияни мали змогу не лише поповнити домашню бібліотеку, а й суттєво зекономити.

Різноманітною була програма виставки-ярмарку: за весь час її роботи, тут відбулося понад 100 заходів — презентації, автограф-сесії, майстер-класи, круглі столи тощо [24].

Протягом чотирьох днів відвідувачі виставки мали змогу поспілкуватися з відомими письменниками Марією Матіос, Андрієм Курковим, Василем Шкляром, Ганною Чубач, Яремою Гояном, Данилом Яневським, а також молодими українськими літераторами, авторами збірки "Декамерон. 10 українських прозаїків останніх десяти років" Любоком Дерешем та Світланою Повалєвою, зустрітися з письменником-батьком Чебурашки і крокодила Гени Едуардом Успенським, послухати шкідливі поради від Григорія Остера, взяти участь в майстер-класі Богдана Жолдака "Напиши свою казку", а також провести годину спорту з героями книг видавництва "Грані-Т" про українських спортсменів — Олександром Волковим, Іриною Дерюгіною, Анною Безсоною, Сергієм Бубкою [25].

Серед проведених у 2010 році масових заходів, присвячених популяризації дитячої книги та дитячого читання в Україні, й Благодійний дитячий книжковий ярмарок до Дня знань, організований та проведений з 26 по 29 серпня Національним центром ділового та культурного співробітництва "Український дім" спільно з провідними вітчизняними видавництвами.

Головною відмінністю ярмарку від інших є його благодійна складова. Зокрема, директор ДП "Український дім" Оксана Гриценко у вітальному слові наголосила, що мета проведення заходу — благодійна складова та бажання залучити дітей до книжок, адже в час тотального домінування телебачення та комп'ютеризації книга залишається чи не єдиним інструментом привчання підростаючого покоління до добра та віри в казку [26].

Цей ярмарок традиційно проводився з метою систематичного й регулярного поповнення бібліотечних фондів у дитячих закладах (школах-інтернатах, дитячих будинках) різних областей України, а також створення дитячих бібліотек, сприяння інтелектуальному й духовному розвитку дітей із різних регіонів України. Цього року збирання книг для вихованців шкіл-інтернатів проходило під гаслом: "Придбай книжку — подаруй свято дітям, позбавленим батьківської турботи!". 26 серпня 2010 року Білопільській загальноосвітній школі-інтернату I—III ступенів ім. А. С. Макаренка (м. Білопілья Сумської області), Клеванській загальноосвітній санаторній школі-інтернату I—III ступенів (смт Клевань Рівненського району Рівненської області), Рівненському спеціальному дошкільному дитячому будинку (м. Рівне) були передані Сертифікати на отримання благодійної допомоги — художньої та навчальної літератури для формування власних шкільних бібліотек. Організатори ярмарку закликали всіх гостей не залишатись осторонь і приєднатися до благодійної акції — купувати книги для вихованців інтернатів і таким чином допомагати дітям, позбавленим родинного тепла.

У рамках заходу відбулися презентації нових книг різних видавництв, автограф-сесії письменників, виступи художниці Ксенії Симонової та артистів цирку "Кобзов". Під

час ярмарку проходили благодійне збирання книг, конкурс дитячого малюнка та майстер-класи народних майстрів. Серед учасників можна було побачити чимало стендів відомих видавництв та видавничих організацій таких, як "Фоліо", "Грані-Т", "А-БА-БА-ГА-ЛА-МА-ГА", "Скіф", "Ярославів вал", "Розумна дитина", "Задруга", "Країна мрій", "Видавництво Старого Лева", "Веселка", "Букрек" тощо [27].

Під час Благодійного дитячого книжкового ярмарку, присвяченого Дню знань, Президент Української асоціації видавців і книгорозповсюджувачів Олександр Афонін підкреслив, що, якщо дитина прагне читати "живе" слово, то ні Інтернет, ні електронні книги не зможуть стати цьому на заваді [26]. Тож маємо надію, що культурно-масові заходи, спрямовані на популяризацію дитячої книги та читання не припинять своє існування в Україні, а лише набудуть ще більшої сили у формуванні гармонійної дитячої особистості кожного маленького українця. Свідченням цього стане й передноворічний ярмарок "МЕДВІН: книжковий Миколай — 2010". Також пам'ятаймо, що дотримання прав дітей є необхідною умовою для формування гуманного, справедливого і розвиненого суспільства.

Список використаної літератури

1. 1 червня — Міжнародний день захисту дітей. — Режим доступу : <http://photo.ukrinform.ua/ukr/current/photo.php?id=271922>. — Назва з екрана.
2. 22—25 березня — Всеукраїнський тиждень дитячого читання. — Режим доступу : <http://zik.com.ua/ua/news/2010/03/18/221112>. — Назва з екрана.
3. Закриття Всеукраїнського тижня дитячого читання. — Режим доступу : <http://www.chl.kiev.ua/default.aspx?id=5539>. — Назва з екрана.
4. Міжнародний день дитячої книги. — Режим доступу : <http://www.bookclub.ua/ukr/infocenter/holidayeveryday/news.html?id=1203>. — Назва з екрана.
5. Сьогодні Міжнародний день дитячої книги. — Режим доступу : <http://vkurse.ua/ua/events/mezhdunarodnyy-den-detskoy-knigi.html>. — Назва з екрана.
6. Сегодня в мире отмечают День детской книги. — Режим доступу : <http://podrobnosti.ua/podrobnosti/2010/04/02/676793.html>. — Загл. с екрана.
7. Програма V Весняного київського книжкового ярмарку "МЕДВІН". — Режим доступу : <http://www.bukvoid.com.ua/events/ukraine/2010/04/06/070150.html>. — Назва з екрана.
8. Стартує II щорічний регіональний конкурс "Найкращий відгук на сучасну дитячу прозу". — Режим доступу : <http://www.chl.kiev.ua/default.aspx?id=5546>. — Назва з екрана.
9. В Україні почалася боротьба школярів за ноутбуки в рамках II щорічного регіонального конкурсу "Найкращий відгук на сучасну дитячу прозу". — Режим доступу : <http://grani-t.com.ua/ukr/news/551/>. — Назва з екрана.
10. Знаменитості читатимуть дітям книжки. — Режим доступу : <http://video.intv.ua/article/200694>. — Назва з екрана.
11. Україна читає дітям. — Режим доступу : <http://kp.ua/daily/220410/224951/print/>. — Загл. с екрана.
12. Всесвітній день книги й авторського права. — Режим доступу : <http://patent.km.ua/ukr/news/1156>. — Назва з екрана.
13. Програма "Форуму видавців — дітям". — Режим доступу : http://www.bookforum.com.ua/files/FVD_PROHRAMA2010_ost.pdf. — Назва з екрана.
14. Благодійна акція "Подаруй дитині книжку". — Режим доступу : <http://www.bookforum.com.ua/content/blagodiiina-aktsiya-podaruiditini-knizhku.html>. — Назва з екрана.
15. Конференція з проблем читання "Дитяче читання і дитяча книга в країнах Центральної і Східної Європи: теорія і практика". — Режим доступу : <http://www.bookforum.com.ua/content/konferentsiya-z-problem-chitannya.html>. — Назва з екрана.
16. Фестиваль дитячого читання "Книгоманія". — Режим доступу : <http://www.bookforum.com.ua/content/knigomaniya.html-1>. — Назва з екрана.
17. Дитяче журі вибрало найкращу книжку України. — Режим доступу : <http://www.bookforum.com.ua/files/imagecache/500x500/35/news/10-best-600-2.jpg>. — Назва з екрана.
18. Фонд "Україна 3000" вручив першу відзнаку "Україна унікальна — дітям". — Режим доступу : <http://www.ukraine3000.org.ua/yesterday/yesnews/6973.html>. — Назва з екрана.
19. Шершень А. В Українському домі відкрився III Благодійний дитячий книжковий ярмарок / А. Шершень. — Режим доступу : <http://presscenter.ukrinform.ua/news-49302.html>. — Назва з екрана.
20. Програма Благодійного дитячого книжкового ярмарку. — Режим доступу : http://www.ukrdim.org.ua/2010/05/prohrama_2010/. — Назва з екрана.
21. В Українському домі триває благодійна акція до Міжнародного дня захисту дітей. — Режим доступу : <http://www.ukrdim.org.ua/2010/05/31051/>. — Назва з екрана.
22. В "Українському домі" письменники й діти випустили в небо повітряні кульки. — Режим доступу : <http://photo.ukrinform.ua/ukr/current/photo.php?id=330838>. — Назва з екрана.
23. Подарували дітям радість. — Режим доступу : <http://www.chl.kiev.ua/default.aspx?id=5569>. — Назва з екрана.
24. Запрошуємо на VI Київську міжнародну книжкову виставку-ярмарок. — Режим доступу : <http://www.mvc-expo.com.ua/uk/pressroom/news/1281696172/>. — Назва з екрана.
25. Відкрилася VI Міжнародна книжкова виставка-ярмарок. — Режим доступу : http://dilovod.com.ua/news/vidkriлася_vi_mizhnarodna_knizhkova_vistavka_jarmarok/2010-08-21-270. — Назва з екрана.
26. Благодійний дитячий книжковий ярмарок до Дня знань — відкрито! — Режим доступу : <http://www.ukrdim.org.ua/2010/08/yarmarok-vidkryto/>. — Назва з екрана.
27. У Києві відкрився дитячий книжковий ярмарок. — Режим доступу : <http://bukvoid.com.ua/events/ukraine/2010/08/26/220305.html>. — Назва з екрана.

Матеріал надійшов у редакцію 1 вересня 2010 року